

SETKÁVÁNÍ

březen 2002

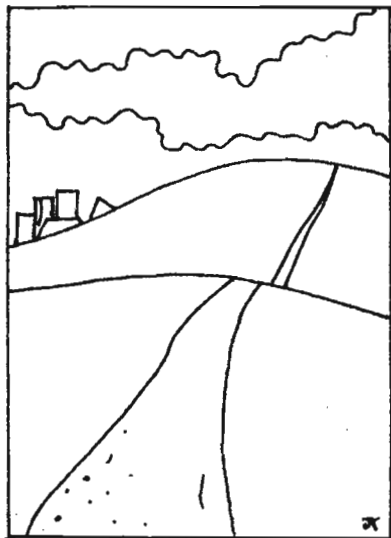
ročník IV

číslo

3

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

Píseň poutníka

Viktor Dyk

V míjení těžkých roků
čím dál mi jasnější jest:
Není ztracených kroků,
není ztracených cest.

Echo zpozdí se možná,
ozvěna nespěchá.
víra veliká, zbožná,
nebude bez echa!

Vrátí se v ztichlém kraji,
pronikne mlhami,
ti, kdož nás popírají,
kdys půjdou za námi!

Ze sbírky Devátá vlna

Postní období

Čtyřicetidenní postní období se ustálilo až ve 4. století v souvislosti s rozvíjením katechumenátu, který vrcholí křtem při velikonoční vigílii ze soboty na neděli. Je to období vyznávání vin, pokání a přípravy na křest či obnovy křestní smlouvy. Od 5. stol. motiv pokání ještě více zesiluje. Kajícíci jsou po vzoru příběhu o vyhnání Adama a Evy z ráje vyhnáni ze svátostného společenství, oblékají si v určený den rezné roucho a na hlavy si sypou popel. Odtud Popeleční středa, kterou mnohde začíná vlastní postní období. V Římě i jinde končilo toto období opětovným přijetím kajících (těch, kdo pláče nad svými vinami) na tzv. Zelený čtvrtek, jehož název vznikl zřejmě omylem, převedením staroněmeckého slova *gronan* (plakat, naříkat) na *grün* (zelený). Snad pod vlivem východní tradice, kde nejsou postním dnem nejenom neděle, ale ani soboty, se postní období prodlužuje. Luterské církve počítají k postnímu období i tři předcházející neděle.

Starý zákon zná každoročně se opakující půst jedině v případě Dne smíření (Lv 16,29nn; 23,27nn) a v návaznosti na Za 8,19 a jako upomínku na záchranu (Est 4,16). Zbožní Židé v době Ježíšově se postili dvakrát týdně (L 18,12), a to pravděpodobně v pondělí a ve čtvrtek. Křesťané se postili ve středu a v pátek. Je pravděpodobné, že půst se neváže ani zdaleka tolik k určitým, Zákonem předepsaným termínům, jako k důležitým událostem lidu Božího nebo jednotlivce. Pro to nalezneme v bibli příkladů dostatek (1S 31,13; 2S 1,12; 12,21nn; Jr 14,12; Jl 2,12.15 aj.). Zde šlo především o vyjádření zármutku a touhy po smíření. Důležitou roli pro křesťanský půst hraje Mt 9,15 - neboť oni litují, že „ženich byl od nich vzat“. Odtud páteční půst.

Při ustanovení čtyřicetidenního půstu před Velikonocemi hrála nesporně roli symbolika čísla 40, spojená s Mojžíšovou přípravou na setkání s Hospodinem a přijetím Zákona (Ex 34,28). Tento příklad následuje i Eliáš před setkáním s Boží mocí na Chorébu (1Kr 19,8). Přípravný půst je zmíněn i v Da 9,3 a 10,2. Zřejmě třidenním půstem se připravuje Kornelius na setkání s Petrem před svým křtem (Sk 10,30 var). Důležitým motivem je Ježíšův, rovněž čtyřicetidenní, půst, který je chápán jednak jako období zkoušky (Mk 1,13), jednak jako příprava na zápas s pokušelem (Mt 4,2; L 4,2). Výklady, které zdůrazňují askezi a zápas proti tělesnosti, nemají v bibli valné opory.

Zato se v bibli objevují i kritické výroky proti půstu. Zejména proti jeho zpovrchnění, není-li následován také poslušností, konáním spravedlnosti a starostí o chudé (Iz 58,1-12), ale také proti jakési teatrálnosti (Mt 6,16nn). Z postní tradice jsme dnes dědicové zejména této kritiky.

Reformace neodmítla půst, pouze jeho zákonické zneužití. Např. Kalvín půst doporučuje, neboť pomáhá soustředit se na modlitbu a je viditelným výrazem pokory a sebeponížení, doprovázejících vyznání vin: jsme dlužníci, ano žebráci před Bohem, odkázáni pouze na jeho milost. Půst se doporučuje církvi nebo celé veřejnosti, ocitne-li se v nebezpečí. Neomezuje se tedy pouze na období před Velikonocemi. Způsoby postní praxe jsou nejrůznější, rozhodně je však nesmysl chtít oživovat myšlenku půstu zdravotními a civilizačními důvody. To, že se vzdáváme v určitém období roku či života něčeho, co obvykle k životu nutně potřebujeme (jídla, peněz atp.), je viditelným znamením důvěry v Boží moc, znamením svobody a vítězství nad „mocnostmi tohoto věku“.

Postní období je tedy obdobím, kdy si církev obzvlášť intenzivně připomíná Ježíšův zápas se zlem a hříchem. Křesťané na tomto zápase mají nyní podíl, a to jak odříkáním a půstem na jedné straně, tak na druhé straně vyznáním vin, pokáním a obnovou křestní smlouvy jako ujištění o Kristově vítězství.

Ladislav Beneš, Církevní rok 2001/2002, pomůcka pro učitele NŠ a náboženství

přečetli jsme za vás

Jak to vypadá s naší obětavostí? V roce 2000 vykazala naše statistika v celé Českobratrské církvi evangelické 40.465 tzv. salárníků a v průměru během celého roku 126.767 členů. Člen církve platící salár neodvádí ani 1% minimální mzdy, a celková obětavost vztažená vůbec na 1 člena církve je ještě nižší.

Nízkou ochotou našich členů podporovat dílo církve a vyjadřovat solidaritu s chudšími sbory a nutností oprav z minulých desetiletí zanedbané údržby církevních staveb se dostáváme do neustálých potíží. Dejme si jako cíl pro rok 2002 dosáhnout hodnoty obětavosti ve výši 3% našich příjmů. To je zdánlivě hodně, necháme-li placení salárů až na 15. prosinec. Spíše je nutno doporučit pravidelné měsíční odvody menších částek, které jsou pro rodinné výdaje snesitelné.

Můžeme poukázat na povzbuzující zkušenosti Francouzské reformované církve, která je již od roku 1905 odkázána pouze na dary svých členů a platí nejenom bohatý život sborů a mzdy kazatelů, ale i různé regionální specialisty, profesory dvou fakult, náklady na výuku studentů, rozvětvenou zahraniční misii atd. Že bychom něco takového také nedokázali?

Joel Pokorný, Evangelický časopis Český bratr č. 1, 2002; vybrala E. Šimková

Dětství a dospívání jsem strávil v rodině starších lidí, kde se hodně četlo... Mé prostředí bylo četbou Bible prosyceno. Babička ji četla pravidelně a tento zvyk jsem si osvojil i já. Čtení Bible v tomto prostředí nelpělo na literě, bylo neseno pojetím, řekl bych, spíše pneumatologickým. Četba Bible byla inspirací pro život všedního dne; Žalmy, biblické mudrosloví a blahoslavenství tu hrály důležitější roli než dogmata. Toto prostředí nebylo intelektuálské, o dogma se nestaralo a přednost se dávala osobní četbě Písma, modlitbě a zpytování svědomí. Pohyboval jsem se tedy stále mezi dvěma póly: pólem biblickým a pólem racionálně kritickým. Tato podvojnost mne vlastně provází celý můj život...

Myslím, že roztržka mezi katolictvím a protestantstvím je vposledu spjata s otázkou autority a tam zatím zůstává nepřeklenutelná propast. Institucionální ekumenismus mne ale nezajímá vůbec, protože věřím, že křesťanství je svým původem i určením pluralitní. Asi proto jsem se nestal katolíkem. Katolictví je mi blízké, jako je člověku blízký dobrý soused. Prožívám to na dvou úrovních: jednak na úrovni místní, v sousedském vztahu našich farností, jednak na úrovni intelektuální, při exegetické, teologické a filozofické práci. Zcela jako doma se cítím u jezuitů z ulice de Sevres a u svých přátel z pařížského „Institut catholique“: zaměstnávají je tytéž problémy jako mne, problémy smyslu a nesmyslu, mají rovněž problémy se svou autoritou, s vlastní církevní hierarchií, prostě žijí zevnitř to, co já vnímám trochu zvnějšku, z pozice sousedství, na které zůstávám.

Paul Ricouer, „Myslet a věřit (Rozhovor)“, přeložil M. Rejchrt, Kalich, 2000; vybral ju

Biskupové jednali v Praze: 22. ledna zahájil arcibiskup Miloslav Vlk dvoudenní zasedání České biskupské konference... Biskupové se mimo jiné zabývali nabídkou firmy Eurotel, která projevila zájem zařadit do nabídky mobilního průvodce pro uživatele mobilních telefonů vyhledávání nejbližšího kostela, včetně informací o časech konání bohoslužeb. ČBK se bude podílet na realizaci tohoto projektu.

Katolický týdeník č. 5, únor 2002; vybral J. Gruber

Kdepak, naše prostředí nesmí být stále velkopáteční, jsme lidmi velikonočními. Vždyť jsme Bohem milováni a zachraňováni, milujeme své bližní a jen posloucháme výzvu sv. Pavla: „Radujte se, a opět vám pravím, radujte se.“ Jsme stvořeni pro radost i pravé štěstí. Mělo by to být na nás znát... Stále musíme hluboko v sobě slyšet slova Kristova: „Nebojte se, já jsem přemohl svět.“

*František Lukeš: Celý život jsem se učil, a přece jsem propadl (vyd. Zámek, 1996);
vybrala L. Marková*

Má práce skutečně dává nahlédnout do hodně hlubokých žump, ale to koneckonců i život sám. Měl bych být asi podezíravý a neměl bych lidem věřit, ale v člověku hledám spíš to lepší. Když jsem přesvědčen, že je tvrdost na místě, jsem tvrdý. Od malička jsem obdivoval kladné hrdiny v knížkách a byl bych rád, kdyby kladných hrdinů bylo víc i v životě. Aby syčáci dostali na frak. A pevně věřím, že dostanou. Snažím se o to. Dobro musí zvítězit nad zlem. Pro mě je velmi důležitá otázka vlastní užitečnosti. Když jsem byl nemocen, ležel jsem v posteli a mohl jsem do sytosti číst. Ale najednou mi to přišlo jako čtení a chtěl jsem, aby to mělo smysl. A tak jsem se vrhl na studia. Nejdřív za mnou chodili pro právní rady invalidé, ale pak i zdraví lidé a já najednou mohl začít pomáhat.

Jste věřící? Ano. Jsem pokřtěný římský katolík. Ale každý máme Boha v sobě. Kdysi kdosi řekl, že nejpevnější kaplička je bolest. Protože do té nikdo druhý nemůže a člověk je v ní sám jen s Bohem. Láska je něco podobného. Láska je bolest a bolest je láska. Ale nemít bolest, tak nemám radost z jejího překonání. Už když se člověk narodí, čeká ho trápení jménem život. Ale krásné trápení. Bolest možná člověku umožňuje uvědomit si, jaký doopravdy je.

*Xantypa, český společenský měsíčník, leden 2002; z rozhovoru s Lubomírem Volejníkem,
prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu, vybrala E. Šimková*

Oblečení pro nejvyššího představitele katolické církve musí splňovat zvláštní požadavky. Nesmí vážit více než kilogram, aby se papež Jan Pavel II. cítil pohodlně. Je šito ručně z měkkých a poddajných látek papeži přesně na míru. A musí působit přepychově a zároveň moderně. Pláště, papežské mitry a další části slavnostního oděvu papeže jsou dílem tří osob: monsignora Piera Mariniho, který je vedoucím liturgických obřadů papeže, Gianlucy Scattolina a Stefana Zanelly. Tito muži vytvářejí oděvy pro hlavu katolické církve už téměř deset let. Gianluca Scattolin vytvořil pro Svatého otce už dvaadesát nejrůznějších oděvů. Každý je jedinečný. Papežovy míry jsou přísně tajné. Velikost, obvod hlavy a ramen a další údaje jsou přeměřovány každých šest měsíců. Když nějaké oblečení Jan Pavel II. přestane používat, je převezeno do Vatikánu a uloženo k vatikánskému pokladu. Zanella a Scattolin zavedli několik novinek. Bohoslužebná roucha pro papeže jsou na zádech čtvercová, nikoli zaoblená jako kdysi. Také snížili výšku papežské mitry asi o deset centimetrů a má nyní často spíše trojúhelníkovitý tvar než oválný. Papež by měl na sobě mít oděv, který je projevem dokonalé radosti a vnitřní vyrovnanosti. Aby toho dosáhli, Scattolin a Zanella mísí poprvé od osmnáctého století prvky teologie, malířství, zlatnického a krejčovského umění.

*Móda pro papeže – z čtrnáctideníku „100 + 1 zahraniční zajímavost“ č.26/2001
vybrala E. Šimková*

Druhou stránkou svobody je odpovědnost

aneb v Bechyni s prof. Radoslavem Kvapilem

- nejen o Ekumenických setkáních s biblí a uměním rozmlouvala
Dr. Eva Šimková.

Na začátku alespoň stručně o prof. Kvapilovi. Narodil se v Brně a už od svých 6 let se soukromě učil hře na klavír u dr. Ludvíka Kundery, žáka Janáčkova a ředitele brněnské konzervatoře. Radoslav Kvapil potom studoval na JAMU, kde pod vedením prof. Kundery absolvoval. Brzy se stal známým pianistou, protože v roce 1958 zvítězil v Janáčkově soutěži a od té doby se objevoval jako sólista významných orchestrů. Koncertoval ve více než 20 zemích světa, počítaje v to i Japonsko a Severní Ameriku, kde v roce 1987 měl svůj debut v Carnegie Hall. Byl také hostem více než 25 rozhlasových stanic v Evropě. Radoslav Kvapil je považován za vedoucího interpreta českého i světového klavírního repertoáru. Pravidelně také přednáší, koncertuje a vede mistrovské kurzy doma i ve světě, a účinkuje na prestižních hudebních festivalech. Je např. předsedou Společnosti Antonína Dvořáka a jeho další umělecké, pedagogické i organizační aktivity lze stěží jen vyjmenovat. Klavírní díla A. Dvořáka, B. Smetany, Zd. Fibicha, B. Martinů, L. Janáčka, ale i Jana Hugo Voříška najdete v podání Radoslava Kvapila na kompaktních discích. Pro nás je důležité i to, že je duchovním otcem Ekumenických setkání s biblí a uměním, která se každoročně dějí – letos už po desáté – v jihočeské Bechyni. A tam jsme svůj rozhovor začali vzpomínkami na dětství v Brně.

Mám-li vzpomínat na svoje dětství, musím jít mnoho, příliš mnoho let dozadu, víc než padesát, a začít Blahoslaváčkem, kam jsem přišel v nějakých šesti sedmi letech. Pamatuji se samozřejmě na pana faráře, pozdějšího synodního seniora dr. Viktora Hájka, jak nás učil náboženství. Vlastně od začátku jsem měl štěstí na kamarády. Byli jsme dohromady s oběma bratry Kabíčkovými, Lubošem a Jirkou, a s Petrem Pokorným, takže jsme byli vlastně taková čtveřice, která později seděla pospolu i na klasickém gymnáziu v prvních dvou lavicích. Byli jsme téměř uzavřená skupina, která se rozdělila, až když oni odešli na teologickou fakultu. No a v Blahoslaváčku, jak všichni víme, bylo v mládeži velice živo. Nejprve v Dorostu a potom i ve Sdružení; pořádali jsme tam pingpongové, šachové i volejbalové turnaje. To byla taková moje jediná radost. Hraní na klavír byla taky radost, ale přece jen trochu jiného druhu, a mezi lidí jsem se dostával hlavně v Blahoslaváčku. Mám-li vzpomínat na dětství, to jsem až do těch osmnácti let prožíval převážně tam.

A po osmnácti?

Když jsem potom byl už na JAMU, tak to samozřejmě pokračovalo. Už jsme byli sdružení a pamatuji si, že jsme se dostali až téměř do revoluční polohy. Byla tam Milena Procházková a Vladimír - potom později Janovic -, samozřejmě Jenin Šebesta jako taková hlavní osoba. Vzpomínám, jak jsme poprosili tatínka Jenina Šebesty, pana faráře a seniora Šebestu, aby nechodil na naše shromáždění mládeže, že jako bychom chtěli diskutovat svobodně. On tím byl samozřejmě nesmírně překvapený, ale byl to báječný člověk, že nás pochopil. Skutečně pak na naše setkání nějakou dobu nechodil. Myslím, že se tam vytvořila velice zajímavá diskusní atmosféra a mám-li řadit ty zážitky k sobě, tak to jsou ty nejsilnější, které jsem měl. Po skončení JAMU jsem šel učit do Kroměříže, a potom už jsem posílhal po Praze. Ještě bych neměl pominout, jak jsme jezdili na Sázavu, zhruba v stejné době, a tam se zase vytvořily nejsilnější lidské vazby, jaké jsem měl. Potom, jak jsem se stal muzikantem, jsem byl pochopitelně vtažen do jiných světů a jiných okruhů, zejména po přechodu do Prahy.

Vzpomněl jsi už na pana seniora Viktora Hájka, který ovlivnil celou naši generaci velmi výrazně. Pociťuješ to osobně i ty?

Jistěže. On byl naprosto mimořádný kazatel. Jeho kázání, nechci přímo říct, že bylo uměleckým výkonem, ale i z hlediska pravidel umění bylo vytvořeno naprosto dokonale. Hned od stránky hlasové (jako muzikant si musím všimat, jakým způsobem mluvil – čistě jako když se bere vzorek hlasu) to bylo naprosto dokonalé. A pochopitelně ty hluboké myšlenky a celá výstavba kázání, to byl skutečně obrovský zážitek. Určitě mě to na celý život ovlivnilo. Vlastně kvůli němu se můj tatínek dal k evangelikům. On evangelík nebyl, ale když začala světová válka v roce 1939, tak se náhodně dostal do kostela, do Blahoslavova domu, a když faráře Hájka slyšel, tak okamžitě vstoupil do církve a tím pádem jsem se i já dostal do církve.

Po přechodu do Prahy tě zcela pohltila hudba a následná umělecká dráha. Vypočítat jenom tvá umělecká turné, koncerty, nahrávání v rozhlasech i na kompaktní disky, na to by nám nestačil celý náš časopis. Ale já se chci především zeptat na začátky bechyňských setkávání s biblí a uměním, protože je známo, že ty jsi duchovní otec jejich vzniku. A letos se do Bechyně sjedeme ze všech koutů už po desáté. Jak to vlastně začalo?

Tak to bychom měli začít od roku 1975, kdy jsem vymyslel to, čemu jsme říkali Setkání přátel komorní hudby. Bylo to za hlubokého komunismu, respektive za hluboké normalizace, abych byl přesnější, kdy vlastně nic podobného neexistovalo. Tzv. mistrovské kurzy byly všude v Evropě, jenom ne u nás, protože ministerstvo kultury se na to dívalo podezřívavě. Ale já jsem našel několik báječných lidí, zejména Jirku Bajera, který byl komunist a zodpovídal za Českou hudební společnost. V té partaji zůstal jenom proto, aby mohl pomáhat, což realizoval i v našem konkrétním případě: takzvané to politicky zaštitil a my jsme se tady v Bechyni začali setkávat jako muzikanti. Tak jsme to ministerstvo vyděsili, že nám to chtěli hned zakázat. Jenže nevěděli jak, proto to všelijak zkoušeli. Řekli nám, že musíme vyměnit lektory, potom že musíme vyměnit účastníky; ale ten režim už neměl dost síly k tomu, aby udělal nějaký přímý zákaz, takže jsme přetrvávali. No a potom nás už nestačili ani ideologicky hlídat a my jsme začali dělat něco, co se jmenovalo zvukové zkoušky v kostele. Byly to samozřejmě nedělní koncerty, ale nesměli jsme to říct nahlas. Víc za komunistů nešlo dělat, ale opakuji, že se tady v Bechyni vytvořilo zcela mimořádné prostředí. Pro mne byla jedním z takových vzorů a určujících momentů Sázava, jak to tehdy bratr Vondra celé organizoval, jak jsme se setkávali s tolika přáteli, jak tam vznikala celoživotní přátelství, například s Lydií Roskovcovou a s řadou dalších.

A jak to celé pokračovalo?

Sem jezdili muzikanti a byla tu celá řada křesťanů. Neříkali jsme si to úředně, ale věděli jsme pochopitelně o sobě. Sestra Marie Kaplanová tam jezdila jako manželka pana Kaplana, který hrál v amatérském smyčcovém kvartetu. Byl potom také nějaký čas zavřený, a proto ti komunističtí hlídači z toho byli takoví nesví. V Bechyni se nedělalo přímo proti režimu vůbec nic, ale shromažďovaly se tu „podivné existence“. Všichni, které vyházeli ze svazu skladatelů, i ti, co byli na černých listinách, najednou začali jezdit do Bechyně a nějak se nenašel důvod, proč zakazovat amatérské muzicírování. My jsme to potom ještě celé rozšířili i mezinárodně, takže jsme sem tajně nebo tak pololegálně začali zvat vedoucí představitele European Piano Teachers Association (Evropské organizace učitelů klavíru) a později i houslí, protože to se u nás taky nesmělo otevřít. Režim to nemohl dovolit. Ale ti učitelé sem jezdili rádi, když jsme to tady takto vytvořili; ani nevím, kdy jsme vlastně vznikli oficiálně, protože fakticky vše začalo někdy v osmdesátých letech, jakmile Jirka Bajer řekl, že si troufne. Tak ohlásil někde na ministerstvu, že existujeme, a oni nám na to už stejně neodpověděli. Skutečně to ani nestačili zakázat - ten režim byl už tehdy takový slabý.

To bylo na konci osmdesátých let?

To bylo před rokem osmdesátdevět. Samozřejmě jsem měl pořád tu ideu, že tady uděláme nějakou druhou „Sázavu“ a několikrát jsem se pokoušel neobratně a amatérsky to založit. Jsem vděčný těm účastníkům, kteří ty první dva nemožné organizované roky

prežili a neodradilo je to. Potom se díky Evangturu organizace chopili Blahoslav Mikolášek a Eva Knappová a dotáhli to do této báječné podoby. Tato setkání se zařadila jako samostatná složka do kalendáře aktivit Jihočeského hudebního festivalu. A uvedu další důvod pro ta setkávání – chtěl jsem, aby se mluvilo o odpovědnosti umělce. To mně vždycky vadilo a vadí dodnes, že jsou umělci, kteří mluví o umělecké svobodě a říkají, že musí mít svobodu vyjádřit to, co cítí, například filmoví a televizní tvůrci, ale mnohdy necítí žádnou odpovědnost. Ve skutečnosti vychovávají národ a dostávají za to velké státní a jiné peníze, takže oni dostávají de facto peníze na výchovu národa. Říkám to zkratkovitě, ale byl jsem přesvědčen, že to je téma, o kterém bychom se měli začít doopravdy bavit, protože odpovědnost je druhou stránkou svobody. Myslím, že už druhý rok to bylo hlavní téma našich přednášek a debat. Všechno to umění je sice krásné, ale umělci jsou součástí společnosti, ve které žijí, a měli by si to uvědomovat. Myslím si, že je to pro lidi z uměleckého okruhu velice užitečné, ale že to obohacuje i ty, kdo umělci nebo muzikanti nejsou. Ten zpětný dopad nebo vzájemný dopad je základem onoho setkávání – to byla hlavní myšlenka.

Farářka Věra Lukášová má na bechyňském dění lví podíl a říká, že ty máš geniální myšlenky, ale ještě geniálněji najdeš lidi, kteří by je mohli uskutečňovat.

S Lukášovými se znám už mnoho let ještě z doby, kdy jsem učil v Kroměříži a Honza Lukáš tam byl farářem. Takže jsem ho navštívil, vůbec jsme se neznali a řekl jsem: „Já jsem Radek Kvapil a tady učím v Kroměříži na místní konzervatoři.“ Okamžitě jsme se sprátelili, takže jsem tam často chodil. Potom to nějak vymizelo, protože jsme byli každý někde jinde, a najednou on byl taky v Praze, na Jarově! Tak jsme se, pokud to život umožnil, občas zase setkávali. A já jsem si na tu Věru potom vzpomněl. Říkal jsem si, nechci využívat našeho přátelství, ale zeptám se, jestli by ji to netěšilo. A byla to trefa do černého.

Splňují tato naše každoroční bechyňská setkávání tvou dávnou představu?

Když člověk má představy, ty jsou nepřesné. Ale myslím, že díky těm, kteří „Bechyni“ dělají, díky Věře Lukášové, Marii Kaplanové, Marii Fišerové, Růžence Černé a dalším, nemohu je všechny vyjmenovat, se ta akce dostala do velice dobré podoby. Bohužel je tu jedna velická potíž. Mají tu už 25 let festival a nekoupí klavír. Poslední klavír koupili před 30 lety, malinký Petrof, co je v hudební škole. Zatím půjčujeme klavír my, a to nás stojí 40 tisíc - a bude to ještě víc. Teď je otázka, jakou budu mít drzost, abych na ten malý Petrof pozval pořádného klavíristu.

Pro nezasevěné je třeba říct, že Ekumenická setkání s biblí a uměním (ESBU) sestávají z přednášek, diskusí, procházek a výletu a každý den je zakončen koncertem vynikajících evropských či zámořských umělců, kteří sem jezdí koncertovat z přátelství k prof. Kvapilovi. Dá se říci, že koncerty jsou potom darem Bechyni.

Bechyně je chudá, starosta báječný, ale radní jsou proti, aby se na to dávaly peníze. Oni totiž ty peníze nemají, pod náměstím se buduje nějaký kanál a na to vyplácali celý rozpočet. Uvidíme, jak to bude s těmi kurzy České hudební společnosti. Ale naše ekumenická setkání zůstane a sem koncerty dodám, když ne jinak, pak tak, že sám přijedu hrát na ten malý nástroj. Já tomu zůstanu věrný. Těším se však, že bych mohl někdy přijet na pár dní jako účastník ESBÚ a ne jako šťvanec, který by měl být na dvou místech současně.

Tak takto jsme s profesorem Radkem Kvapilem rozmlouvali při posledním bechyňském setkání. Letos se bude ESBÚ konat v druhém červencovém týdnu, a to od 7. do 14. 7. v Bechyni. Výlet bude do Polné a do Jihlavy, kam se možná v příštích letech ESBÚ přesune. Ale kdo ví, protože všichni stálí účastníci tvrdí, že Bechyně je Bechyně.

Církevní hudba je součástí naší bohoslužby

Církevní kantor - to je nově ustavená funkce při synodní radě, jak jste si jistě všimli v letošním Evangelickém kalendáři. Je jím Ladislav Moravetz. Jeho úkolem mj. je bdít nad naším zpěvem a varhanním doprovodem při bohoslužbách, nad církevními pěveckými sbory apod. V této funkci navštívil o předposledním lednovém víkendu sbor Brno I. V sobotu poseděl s pěveckým sborem Cantate Domino a spolu s dirigentem Liborem Nykodým vedl zkoušku. Pozorně naslouchal, řekl svůj názor na interpretaci písní, předvedl netradiční, ale prospěšné a účinné rozezpívání. Slíbil pomoc při obstarávání notového materiálu i další spolupráci. S ním a jeho ženou Ester, rozenou Kabičkovou, rovněž varhanicí, jsme po zkoušce dlouho povídali o společné lásce - hudbě. Jeho velké hudební nadání a znalost církevní hudby jsme mohli sledovat v neděli při obojích bohoslužbách. Bylo cítit, že za varhanami sedí někdo, kdo je v hudbě doma, dobře se nám zpívalo. Rovněž jsme v jeho podání vyslechli dvě Bachovy chorálové přede hry.

Po bohoslužbách se Ladislav Moravetz sešel s varhaníky a několika dalšími zájemci ve sborovém sále. Hned na začátku se ukázalo, že čas vyměřený na tuto besedu byl velmi, velmi krátký, že kantor má hodně co říct a v podstatě jsme probrali jen málo z toho, co bychom rádi od něho slyšeli. Tak jen krátce: v našich sborech jsou všelijak nedokonalé nástroje, na kterých varhaníci doprovází, ty naše považuje za vynikající. Jakkoli se jednalo o přednášku odbornou, kantor je si vědom, že naši varhaníci jsou většinou laici. Hluboce si vážíme jejich služby. K jejich úkolům patří spolehlivě vést shromáždění při zpěvu, určovat tempo, rytmus i sílu zpěvu. Varhaník má tedy promýšlet zadané písně, jejich obsah, dobu vzniku. K tomu probral L. Moravetz písně jednotlivých období od předreformačních až po ty současné. Zvláště se zabýval všemi žalmy, které jsou uvedeny v našich zpěvnících autenticky podle Ženevského žaltáře. Na Žalmu 61 předvedl, jak je interpretovat. Jako ukázkou písně ze 17. století vybral č. 345, autora P. Gerhardta, píseň původně ze Sicílie; ta je podle jeho názoru po hudební stránce těžká k pochopení a je potřeba předem vědět, jak ji pojmut. Tuto píseň, myslím, velmi málo známe. Z těch nejmodernějších, zařazených v Dodatku, nás upozornil na píseň severského skladatele J. Sibelia *Když soumrak zhasí světlo* (č. 643). Varhaník může již přede hrou navodit atmosféru písně a určit tak přístup celého shromáždění ke zpívanému. Přede hrám, což je především věcí varhaníků, věnoval velkou část přednášky. Nás bude z názorů církevního kantora zajímat to, že naše písně jsou modlitbami a vyznáními a máme je zpívat naplno a radostně. Rádně otevírat ústa, rádně při zpěvu dýchat. Vůbec to nezáleží na věku, jak shromáždění zpívá. Nemáme se zaleknout velkého prostoru (třeba v Červeném kostele) ani zimy, ve které se prý zpívá hůře. Máme se zamýšlet nad obsahem i hudebním žánrem písní. Církevní hudba by měla znít stylově. Já jsem si po přednášce doma znovu přečetla úvodní poznámky k našemu zpěvníku, je to velmi zajímavé čtení. Obsah kancionálu je různorodý a bohatý a zpívání je věc radostná. Nový církevní kantor to dovedl velmi dobře říct a také názorně předvést se sobě vlastní hudebností a energií. V závěru se dohodla jeho další návštěva, kterou na těchto stránkách včas ohlásíme - a již dnes ji doporučuji vašemu zájmu.

L. Marková

bylo

Konfirmační soustředění ve Strměchách

Sraz byl v 15.15 na našem oblíbeném místě u Karlovy pekárny. Dohromady se nás tu sešlo patnáct, z toho čtyři naši budoucí kuchaři. Jirka předal lístky Martinovi a my jsme pospíchali do vlaku. Rychle jsme nastoupili a dívali se, jak nás Dan ze všech sil dobíhá. Cesta probíhala celkem v klidu, až na to, že nějakým vojákům se nelíbily naše hlasité projevy na bonga. Náš dozor a kuchaři v jednom si nás s úspěchem nevšímal, jenom nám pak ke konci bubny zabavil.

Po tříhodinové cestě jsme přeci jen živi a zdraví dorazili do Pelhřimova. Tady už nás čekal Jirka s farářem zdejšího sboru, aby nás převezli do našeho budoucího bydliště – Strměch. Cesta netrvala dlouho a za chvíli jsme se uvelebili v přidělených místnůstkách. Byli jsme obeznámeni s denním rozvrhem. Docela jsme se u toho pobavili, obzvlášť u věcí jako je večerka a budíček. Snědli jsme naše poslední zásoby z domu a duševně se připravili, že odtěd' nám bude vařit naše čtverka.

Navěčer jsme si zahráli nějaké hry (obzvlášť se nám líbila ta na přistěhovalce). Kolem jedenácté jsme se s protesty odebrali do postele. Je doufám každému jasné, že jsme šli poctivě IHNED spát.

A byla noc a ráno, den druhý.

Ráno nás Jirka vzbudil v nehorázných 7.30. Vyhrabali jsme se ze spacáků, umyli a odešli na naše první zdejší jídlo – snídani. Nebylo to tak strašné, jak se nám to v našich nejčernějších snech zdálo. Perník, který nám naši čtyři kuchaři naservírovali, byl i docela, docela dobrý. Ovšem tvrzení „perník je tu vždycky“ nás provázelo celým soustředěním.

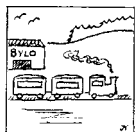
Při ranním rozdělení do skupin nás překvapil pouze počet konfirmačních otázek, ale nějak jsme se s tím smířili a odevzdaně se je začali učit. Celý tento den se odehrával v klasickém tempu a docela normálně. Pouze naše odpolední vycházka na Křemešník nám (díky Jirkovu vytríbenému orientačnímu smyslu) moc nevyšla. Odpoledne se opět probíral Otčenáš - téma celého našeho soustředění. Pak už jen večere, hry a spánek – příprava na poslední noc.

A byla noc a ráno, den třetí.

Ráno byla k snídani pomazánka od včerejší svačiny, což Martin Franců okomentoval slovy jedné písně (doplňte si sami, podle znalosti zpěvníku Svítá). Dopolední konfirmační otázky jsme, sice psychicky vyčerpaní, ale přeci přežili. Oběd taky...

Odpoledne se šlo na dobrovolnou vycházku ke smírčím kamenům (nebo nějak tak), které Jirka samozřejmě nenašel. Zahráli jsme si tedy nějaké hry a vrátili se zpátky. Co bylo ke svačině, si radši nevzpomínám. Probrali jsme poslední kousek Otčenáše, snědli večerí a šli poslouchat Beatles. Potom jsme hráli něco, co by se dalo s trochou představivosti nazvat nohejbalem.

Nečekaně jsme se však stali obětí útoku šílených kuchařů, kteří se nás pokusili otrávit nejspíš Evíným lékem na zažívací potíže. Byli jsme odvedeni do pokoje k pološilené Ireně a postupně jsme plnili nástrahy, které nám šílení vědci nastavili. Nakonec jsme však z komplexu jejich laboratoří utekli a díky pomoci jednoho jejich dozorce je i porazili. Pak nás Jirka jen tak ze zvyku poslal spát a sám se odebral do postele, aby zaspal naše šílené řádění. My jsme vyšli do ulic nic netušícího městečka. Podnikli jsme obvyklou výpravu na (bohužel zamčený) hřbitov. Hráli jsme hry typu chyt' si svého Pepu, Ja-ke-to atp.

bylo

A byla velice dlouhá noc a ráno, den čtvrtý.

Ráno jsme se s vypětím všech sil dostali ze spacáků a nasnídali se. Bohoslužbu v Pelhřimově, kde kázal Jirka o Zacheovi, bychom asi svorně prospali, kdybychom nedostali za úkol připravit si úvodní a přímělnou modlitbu a zazpívat společně písničku: Víme, Pane sám. K obědu byly zapékané brambory, které byly dokonce (mohu-li to tak nazvat) dobré.

Pak už jen cesta na nádraží a před dvanáctou cesta zpět do Brna. Ve vlaku na nás dolehly důsledky včerejší noci a dnešního rána. Všichni jsme usnuli, ale podařilo se nám pořídit exkluzivní fotku spícího Davida. Loučení v Brně bylo nečekaně krátké, všichni se už těšili na svou postel.

Jan Pacas

Úvodní modlitba konfirmandů při bohoslužbách v Pelhřimově

Pane Bože, děkujeme, že se můžeme scházet v kostele a slyšet tu tvé slovo.

Děkujeme, že jsi stále s námi a pomáháš nám.

Pane, ty jsi naše světlo, které nám ukazuje správnou cestu, a proto tě chceme chválit a oslavovat.

Dávej nám sílu, abychom mohli pomáhat lidem, kteří nás potřebují.

Bože, ty jsi naše spása a opora ve chvílích nejistoty.

Buď pochváleno tvé jméno na věky.

Dopis z Taizé

Několik mladých z brněnských evangelických sborů se zúčastnilo setkání, na které již po čtyřiačtyřicáté pozvala komunita z Taizé mladé lidi z celého světa. Po Londýně, Praze, Vídni, Varšavě, Miláně a dalších světových metropolích to byla Budapešť, která přivítala na 60 tisíc mladých lidí ve dnech 26.12.2001 až 1.1.2002. Kromě těch nejkrásnějších zážitků ze společenství, zpívání a modliteb dovezli také dvouměsíčník komunity *Dopis z Taizé*, první číslo roku 2002. Je nadepsán citátem sv. Augustina: „Miluj a říkej to svým životem.“ Pak následuje úvaha duchovního a zakladatele Taizé bratra Rogera, z něhož cituji: „Neštěstí, nespravedlnost ani chudoba nejsou od Boha. Bůh nemůže dát nic jiného, než svou lásku. A my s úžasem objevujeme, že se Bůh dívá na každého člověka s nekonečným milosrdenstvím a něhou... Byť bychom byli jakkoli bezmocní, jsme povoláni k tomu, abychom svými životy kolem sebe šířili naději. Naše důvěra v Boha je zřejmá tehdy, když se projevuje skrze prostý dar našich životů - teprve žitá víra se stává věrohodnou a může se šířit... Kristus nás v Evangelii nikdy nenabádá ke smutku či mrzutosti. Právě naopak: otevírá nám cestu k pokojné radosti (Jan 15,11).“

Do Budapešti zaslaly svá poselství některé významné osobnosti různých světových církví. Ze čtyř zveřejněných v *Dopise z Taizé* cituji poselství arcibiskupa z Canterbury Georga Carey:

„Při svých návštěvách Taizé jsem objevil místo přijetí, porozumění, smíření. Mladí lidé zde nacházejí smysl společenství a v tichu se otevírají Boží přítomnosti. V této pro lidskou rodinu tak kritické chvíli dostává setkání v Budapešti pod heslem „pouť důvěry na zemi“ hluboký smysl. Modlím se, aby se v těchto dnech každý z vás ještě víc přiblížil k Bohu a čerpal novou sílu z jistoty, že jeho láska je bezvýhradná. Modlím se také, abyste - pro lásku Kristovu a jeho Království spravedlnosti a pokoje - získali na této pouti nové podněty ke službě lidským společenstvím, ve kterých žijete.“

V *Dopise z Taizé* jsem našla mnoho povzbuzujících slov, dozvěděla jsem se, že je překládán do 58 jazyků, z toho 23 asijských a 7 afrických, a že v češtině je možno si jej objednat na adrese Karmelitánského nakladatelství v Kostelním Vydří 58, PSČ 38001 Dačice.

L. Marková

domácí pobožnost

Základ víry

„Aby víra vaše nebyla na moudrosti lidské založena, ale na moci Boží.“ (1K 2,5)

Pavel, přední hlasatel evangelia Kristova, se octl na svých misijních cestách uprostřed vyspělé řecké kultury a jejího pronikavého myšlení. Nebyl tímto prostředím nijak zaražen. Když byl o to požádán, postavil se směle na tehdejší nejproslulejším řečništi, na athénském Areopagu, a vydal zde svědectví o Bohu a o Kristu. Byl si jist, že hájí pravdu, a to ho sílilo i tehdy, když podstupoval zdánlivě nerovný zápas se zkušenými řečníky a náročným posluchačstvem. Bylo mu jasné, že myšlení a víra se nevylučují. I věřící člověk musí myslet, a mnoho myslět.

Písmo svaté nezavrhne rozumové myšlení. Naopak: ono je předpokládá a počítá s ním. Kniha Přísloví mluví na mnoha místech o moudrosti, chválí ji a doporučuje ji jako nejvzácnější poklad. „Předně moudrosti, moudrosti nabývej a za všechno jmění své zjednej rozumnost. Vyvyšuj ji a zvýší tě, poctí tě, když ji přijmeš. Přidá hlavě tvé příjemnosti, korunou krásnou obdaří tě“ (Př 4,7-9). I když víme, že slovo „moudrost“ má v této knize zvláštní obsah, přece patří i k této moudrosti rozumové myšlení. Vždyť podle svědectví Písem i Bůh sám myslí.

Bezmyšlenkovitost nebo dokonce nevědomost není předností ani zásluhou. Někdy sice závidíme prostým lidem, že mají tak málo problémů a myšlenkových těžkostí, ale kdyby někdo na nás chtěl, abychom se zrekli výsledků svého myšlení, nechtěli bychom ani za nic tomu vyhovět. Kdo jednou začal opravdu myslet, nemůže s tím přestat. I věci víry je nutno promýšlet a domýšlet. To je vlastně jediný obsah teologie. Věky křesťané bloudili v tom, že se bránili myšlení a viděli v něm něco nedovoleného. Pro příklad nemusíme chodit daleko. I naše Jednota bratrská ve své první době odmítala vzdělání a bránila se myšlení. Ale na dlouho s tím nevystačila. Již po několika desetiletích přijímá vzdělance do svých řad a v pozdější době stává se dokonce vzorem ve zřizování škol a organizaci vzdělání. A světová reformace je známá tím, že rozšiřovala vzdělání a otvírala před člověkem nové a nové obzory. To všechno je nám jasné.

Ale jednoho se apoštol Pavel bojí: aby naše víra nebyla na moudrosti lidské založena. To je: aby podkladem naší víry nebylo naše lidské myšlení, abychom se ke své víře nedostali svým uvažováním. Taková víra by nebyla vírou, ale nanejvýš nějakou filosofií. Skutečná víra není výsledkem žádného lidského myšlenkového pochodu. Její původ je mimo člověka. Je darem Božím, nebo jak to apoštol říká: je výsledkem působení Boží moci. Moci nikoli násilnické, ale milostivé a láskyplné. Bůh sám se člověku staví do cesty, povolává ho svým slovem a ujišťuje ho o svém milosrdenství a odpuštění. „Neboj se, neboť vykoupil jsem tě a povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty. Neboť já, Hospodin Bůh tvůj, Svatý Izraelský, jsem spasitel tvůj“ (Iz 43,1.3). Když člověk uslyší tento hlas, pak mu jeho myšlení ani nepomůže ani nezabrání. Pak je možné jen dvojí: buďto poslechnout a přijmout s vděčným srdcem toto milostivé pozvání, anebo se celou bytostí vzepřít a nabízenou ruku odmítnout. Učiní-li člověk to prvé, pak se Boží moc ponášá do celého jeho života a on za všech okolností ve vši pokoře, ale s jistotou a určitostí musí prohlašovat s M. Lutherem: „Zde stojím a nemohu jinak.“

Viktor Hájek, přetištěno z Českého bratra, září 1960

*Věčný Bože,
který jsi stvořil člověka jako vyvrcholení svého díla a obdaril ho mnohými vzácnými
dary a schopnostmi, prosíme, odpusť nám všem, že těchto darů leckdy užíváme
nemoudře a nezodpovědně. Cítíme se pány tvého stvoření, ale zapomínáme na to, že jsme
tvými podřízenými a služebníky. Vypínáme se ve své pýše a nemyslíme na to, jak je to
někdy s námi ubohé. Často máme chtění hotové, ale nedokážeme při dobrém vytrvat.
Jsme otroky svých zlých sklonů a svého sobectví, a marně s tím vším zápasíme. Prosíme,
pomoz nám v tomto boji, který vedeme sami se sebou, a podmaň nás mocí Ježíše Krista,
našeho Pána. Pomoz nám i tohoto dne chodit před tebou a před lidmi poctivě a pravdivě,
osvobod' nás ode vši přetvářky a lži a naplň nás svou láskou, která by dovedla lidem
pomáhat. Amen.*

(Ze sbírky Sešli světlo své, Kalich 1970)

Peter Karner - Boží Syn, rouhač

Rouhání je takřka ekumenický problém. Povstává ve všech těch velkých světových náboženstvích, jež určuje víra v jednoho osobního Boha. Kdo se tedy může divit, když rozhovor o otázce rouhání urputně vedený v islámu přiměje i křesťany, aby se znovu zeptali: A jak je to u nás?

Chápeme-li rouhání jako nadávky a urážky adresované Bohu, je křesťanství ve zvláštní situaci.

Ve středu křesťanské víry totiž stojí – zachovává se to a symbolizuje pomocí církevního roku – prostě veliké rouhání. Lidé zavraždili Božího Syna, dokonce se mu ještě posmívali, když umíral na kříži. „Kolemjdoucí se mu rouhali, potřásali hlavami a říkali: Hej, ty, který boříš chrám a ve třech dnech jej postavíš, zachraň sám sebe, jestliže jsi Boží Syn, a sestup z kříže! Stejně se posmívali velekněží spolu se zákoníky a staršími...”

„Spolehl se na Boha, tak ať ho teď Bůh z toho dostane, jestli ho má rád. Říkal přece: Jsem Boží Syn.“ Tady, u kříže na Golgotě, došlo k rouhání, které už nikdy nikdo nepřekonal. Teologové ve všech církvích jsou zajednou v tom, že toto největší rouhání se prostě nedá přičíst k tíži Ježíšových současníků. Zásadní připravenost znovu zavraždit Božího Syna, kdyby znovu přišel, vězí tedy v každé generaci.

Tomuto hořkému, ale realistickému sebepoznání dal jak známo básnickou podobu Dostojevský. Zbývá ovšem otázka, nakolik rutinní podoba Velkého pátku vůbec vnímá propastnost, již by tento den chtěl uchovat ve vědomí. Křesťan u Kristova kříže nemá prolévat krokodýlí slzy, nýbrž s jistým úlekem pocítit, od koho pochází pohrdání, zapírání a rouhání proti Synu Božímu a tím proti Bohu samému. Tu teprve vynikne dobrá zpráva tohoto „černého pátku“: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí,“ může říci ten, jenž byl odsouzen za rouhání – a může dát život na vykoupení „hříšníků“ všech dob.

Křesťané vyznávají tedy Božího Syna, který byl odsouzen za rouhání. Když umíral, rouhali se mu lidé, kteří se asi pokládali za opravdové Boží ctitele. A proto by určitě bylo myslitelné, aby křesťané na „rouhání“ dokázali reagovat tak jako Kristus.

přeložil ju

Oprava:

Velice se omlouváme autorce Aleně Havířové i čtenářům za chybu způsobenou při elektronickém přenosu dat, která se v minulém čísle Setkávání vloudila do článku: **Víte, kde je Zálesí?** Poslední věta zněla správně: Koho by tato práce zajímala, je zván, aby se do Zálesí podíval, a třeba také pozná, zda by mohl nějak pomoci.

Koncert v Blahoslavově domě

V neděli 10. března v 17 hodin v Blahoslavově domě vystoupí:

Helena Pellarová – zpěv

Martin Jakubiček – varhany

Na programu skladby těchto autorů (ve výběru): H. Purcell, J. A. Benda, J. I. F. Vojta, B. Martinů, M. Štědroň. Varhanní improvizace. Srdečně zveme!

Přehlídka dětských divadel

je nápad, který vzešel ze sboru ČCE v Husovicích po zdařilé vánoční divadelní hře. K uvedení toho nápadu ve skutek má dojít v Blahoslavově domě v neděli 24. března. Dětská představení budou uvedena odpoledne a v podvečer. Hodinu začátku do uzávěrky tohoto čísla Setkávání nebylo možno stanovit; pořadatelé ji zveřejní co nejdříve. Zveme Vás!!!

Klub otevřených dveří

- 7. 3. Jak si předcházet svého muže, sestra Anna Vojtová
- 14. 3. Volné téma
- 21. 3. Povídání o počátcích našeho sboru, sestra PhDr. Věra Doleželová
- 28. 3. Barvy v bytovém interiéru, ing. arch. Petra Svatbíkova

Zelený čtvrtek

Při pašijních bohoslužbách v Komenského kostele ve čtvrtek 28. března v 19 hodin přednese pěvecký sbor Kůrovec kantátu J.S Bacha BWV č. 21.

Blažkov

- 1. Sborový víkend: tradiční víkendové setkání sboru Brno I se bude konat od pátku 31. května do neděle 3. června. Jsou zvány celé rodiny i jednotlivci, mladší a starší členové sboru. Hlásit se můžete u bratra faráře nebo v kanceláři sboru.
- 2. První týdenní sborový pobyt, který povede bratr Pavel Bureš a jehož se zúčastní také klienti a pracovníci střediska Diakonie v Brně, se bude konat od soboty 20. července do soboty 27. července.
- 3. Druhý sborový pobyt, pro rodiny s dětmi, který povede bratr farář Jiří Gruber, se bude konat od soboty 10. srpna do soboty 17. srpna. Přihlášky na oba běhy jsou k dispozici v kanceláři sboru.
- 4. Seniorátní kurs pro mládež proběhne od 24. srpna do 1. září.

Seniorát

Seniorátní **presbyterní konference** na téma: *Fundamentalismu v nás a kolem nás* se koná v sobotu 9. března v Blahoslavova domě v 9 hodin. Přednáší Mgr. Dan Ženatý, člen synodní rady. Součástí programu je i scénické čtení: *Smlouva*, které přednese Vladimír Hauser, člen sboru ČCE v Brně – Husovicích.

Seniorátní **školka mládeže** se plánuje na víkend 17. a 19. května do Břeclavi a seniorátní **rodinná neděle** na neděli 26. května do Klobouk u Brna.

Křesťanský magazín z Brna

Premiéra: 17. března 2002

Premonstráti Belgie – návštěva kláštera, kde se zpívá gregoriánský chorál

Sestry na kolečkách – misionářka z Francie

Meditace nad básní Susan Renaud – Pavel Blatný

Biblická soutěž

Premiéra: 30. března 2002

Meditační kaple v Brně – Církev československá husitská

Mladí uprchlíci – Žipne

Zamyšlení karmelitána Vojtěcha Kodeta k tématu uprchlíci a k Velikonocům

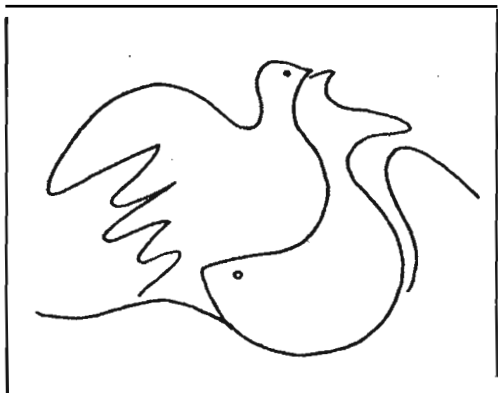
Biblická soutěž

Seminář křesťanských pedagogů

pořádaný Synodní radou ČCE se koná v sobotu 6. dubna ve sboru evangelické církve metodistické v Praze 2. Ječná 19. Začátek v 9.00, přednáší: PhDr. Pavel Říčan – Autorita pedagoga a PhDr. Jana Tvrzská – Problémové děti. Aktuální sdělení České školní inspekce poskytne Ing. Marie Kalábová, ústřední školní inspektorka. Přihlášky adresujte do 15. března Synodní radě (sestra Petra Randáčková)

Kurs laiků

pořádaný Synodní radou ČCE se koná v Domě Sola Fide v Janských Lázních od 27. Dubna do 3. května. Na téma: Moc (Boží, mediální, politická, církevní, sociální atd.) přednáší – Martin Fendrych, Zdeněk Bárta, Ondřej Halama, Jan Sokol, Milan Lipner a jiní. Kurs vede Antonín Plachý a Poel Pokorný. Přihlášky adresujte Synodní radě do 5. dubna.

společenská kronika

Brno I

2.3	Šlapová Barbora	10 let
3.3	Juříková Vlasta	91 let
3.3	Kunderová Marie	40 let
4.3	Nováková Magdalena	85 let
4.3	Nedbalová Ludmila	70 let
5.3	Zapletalová Marie	94 let
6.3	Nováková Alena	60 let
9.3	Seberová Monika	10 let
9.3	Veselý Josef	88 let
10.3	Hanuš Eduard	88 let
11.3	Ošmerová Romana	30 let
15.3	Eisnerová Jaroslava	86 let
19.3	Hrbková Jana	20 let
23.3	Koukal Petr	30 let
31.3	Nagy Mirko	85 let

Rozloučili jsme se:

2.1.2002 Josef Haluza, nar. 1941

Brno II

1. 3.	Anna ZELENKOVÁ	85 let
3. 3.	Štěpánka OLIVOVÁ	92 let
3. 3.	Lydie ZEMANOVÁ	81 let
9. 3.	Květoslava DUFKOVÁ	80 let
9. 3.	Melanie KEŘKOVSKÁ	78 let
11. 3.	Ing. Jiří HÁDEK	80 let
11. 3.	Františka ŘÍHOVÁ	75 let
17. 3.	Josef DUFEK	90 let
17. 3.	Edita SVOBODOVÁ	78 let
18. 3.	Zdenka MALÁČOVÁ	75 let
20. 3.	Josefa VAŇKOVÁ	81 let
21. 3.	Libuše MARKOVÁ	84 let
23. 3.	Adéla BUCHTOVÁ	80 let
24. 3.	Zora SOMOROVÁ	81 let
28. 3.	Věra MARTINÁSKOVÁ	75 let
31. 3.	Jarmila ZAHRADNÍKOVÁ	82 let

V lednu jsme se rozloučili:

3. 1.	Božena PEČÍNKOVÁ (nar. 1917)
14. 1.	Marie KAŠÍKOVÁ (nar. 1917)
29. 1.	Marie VÍTKOVÁ (nar. 1918)

Ze sborů ČCE

Brno – Židenice

Jílkova 74
Farní úřad: Konečného 6, tel. 48538108
Bohoslužby o Velikonocích:
čtvrtek 28. 3. v 18.00 h. – pašije
pátek 29. 3. v 9.00 h. a v 18.00 h.
neděle 31. 3. v 9.00 h., ve 14.00 h.
v Blansku

Brno – Husovice

Netušilova 26, tel. 45212420
Bohoslužby – neděle 9 h.
Biblická hodina – čtvrtek 17.30 h.
Děti – pondělí 18.15 h.
Mládež – pondělí 19.30 h.

koutek pro mládež

Řeka a poušť

Jedna řeka narazila při poklidném toku směrem k moři na poušť. Všude kolem byly jen skály rozryté hlubokými stržemi, podzemní jeskyně a písečné duny. Řeku sevřela úzkost.

„To je můj konec. Přes tu poušť se nikdy nedostanu. Všechna moje voda se vsákne do písku a já úplně zmizím. Nikdy neuvidím moře. Mám nadobro zkažený život,“ zoufala si.

A její voda se pomaličku začala zakalovat. Řeka umírala a stávala se z ní bažina.

Její nářek však uslyšel vítr. Rozhodl se, že ji zachrání život.

Poradil jí: „Nech se prohrát sluncem, pak vystoupíš na nebe v podobě vodní páry a o zbytek se postám já.“

Řeka se vyděla ještě víc: „Já přece mám téct mezi dvěma břehy, po pevné zemi, mám být klidná, honosná, mohutná. Na létání vzduchem nejsem stavěná.“

Vítr jí odpověděl: „Neboj se. Až vystoupíš v podobě vodní páry na nebe, stane se z tebe oblak. A já tě přenesu přes poušť, abys znovu mohla dopadnout na zem v podobě dešťových kapek. Potom z tebe zase bude řeka a poplyneš dál do moře.“

Ale řeka měla příliš velký strach, proto ji nakonec pozřela poušť.

Mnoho lidí zapomíná, že nenadálé pouště citů a krutou vyprahlost, které někdy sužují poklidný tok lidského života, lze překonat jediným způsobem.

Je jím duchovní život. Znamená to nechat se proměnit sluncem, jímž je Bůh, a přenést se větrem, jímž je Duch. Ale jen málokdo se odváží na toto riziko přistoupit. Protože, jak říká Ježíš: „Vítr vane, kam chce: člověk ho slyší, ale neví, ani odkud přichází, ani kam směřuje.“

Poděkování

Paní učitelka požádala žáčky y první třídy, aby nakreslili něco, za co y chtěli Pánu Bohu poděkovat. Říkala si, že ty děti z chudých čtvrtí nemají mnoho věcí, za které mohou být vděčné. Ale věděla, že téměř všichni nakreslí dorty nebo plné stoly.

Překvapil ji obrázek, který nakreslit Tino. Byla na něm ruka.

Ale čím to byla ruka?

Celá třída byla abstraktním obrázkem nadšena. "Podle mě je to Boží ruka, která nám přináší jídlo," prohlásil jeden chlapec. "To je ruka zemědělce," oponoval druhý, "protože ten chová slepice a pěstuje brambory na hranolky."

Zatímco ostatní pracovali, sklonila se učitelka k Timovi a zeptala se ho, čím ruka to je. "Ta je vaše, paní učitelko," zašeptal chlapec.

Pamatoval si totiž, že ho každé odpoledne brala za ruku a vyprovázela ke dveřím. byl ze všech nejmenší. Vyprovázela tak sice i jiné děti, ale pro Tina to znamenalo hodně.

Už jsi někdy přemýšlel o nesmírné moci svých rukou?

Měli bychom se naučit zachovávat "příkázání hospodyně":

"Jestliže na tom spíš, ustel to.

Jestliže si to oblékáš, pověst to.

Jestliže jsi na tom jedl, odnes to do dřezu.

Jestliže po tom chodíš, vyklepej to.

Jestliže to otevíráš, zavírej to.

Jestliže to vyprázdníš, naplň to.

Jestliže to zvoní, odpověz.

Jestliže to mňouká, nakrm to.

Jestliže to pláče, měj to rád."

sborová statistika

2000 a 2001

	Brno I		Brno II	
	2000	2001	2000	2001
počet členů	1248	1261	1301	1274
hlasovných členů	870	875	473	454
bohoslužby – počet	125	119	144	149
bohoslužby – účast	231	235	177	175
nedělní škola – účast	38	27	18	20
křty	15	16	5	4
konfirmovaných	-	12	4	6
sňatky	11	5	1	-
pohřby	12	11	15	19
BH pro dospělé – účast	13	13	22	23
BH pro děti - účast	17	11	7	6
konf.cvičení – účast	14	14	5	4
BH pro mládež – účast	12	25	16	12
střední generace – účast	17	-	12	8
kavárnička - účast	31	36	-	-
dětský klub – účast	5	5	-	-
příprava ke křtu –osob	5	5	-	-
večerní bohoslužby	-	-	15	12
bohoslužby v ÚSP –počet	-	-	3	3
bohoslužby v DD – počet	50	50	24	26
bohosl. v Diakonii – počet	22	22	24	24
pěvecký sbor - účast	23	24	-	-
přípravka NŠ – účast	6	5	5	6
Klub maminek - účast	10	10	-	-

Obětavost v tis. Kč

salár	481	465	324	340
nedělní sbírky	204	205	140	148
účelové sbírky a dary	23	89	264	248
celocírkevní sbírky	94	105	116	140
Obětavost celkem	882	864	844	876
průměr na 1 člena	707	685	650	687

Stručné seznámení s pravoslavím

Poslední lednovou neděli odpoledne se ve sborovém domě na Opletalově sešlo 30 zájemců, kteří se chtěli něco více dozvědět o východní liturgii a pravoslavné církvi. Navštívil nás ředitel Pravoslavné akademie ve Vilémově (asi 30 km od Přerova) Mgr. Roman Juriga. Ve východní církvi se dal pokřtít jako dospělý a vystudoval teologii na pravoslavné fakultě v Prešově.

V úvodu vysvětlil, proč je pro východní církve tak důležitá bohoslužba. Většinu své existence tato církev prožila pod nadvládou mohamedánů a bohoslužba bylo to jediné, čím mohla církev po dlouhá staletí žít. Podobné to pak bylo za komunistů. Součástí bohoslužby se proto stalo i vyučování na příkladech ze života světců a nabízení pokrmů pro hladové. Při bohoslužbě pravoslavný křesťan reálně prožívá Kristovu přítomnost, nespekuluje však o tom, jak je při ní Kristus přítomen. Pravoslaví se vyhnulo filosofickým úvahám, jakými prošla západní církev a drží se víry prvních koncilů a církevních otců. Cesta víry není chápána jako osvojování si vědomostí, ale jako vrstání do života Božího lidu a proměňování milostí. Zůstává tu stálý respekt k Božímu tajemství, které nelze vtěsnat do filosofických pojmů, jak se o to pokoušela západní církev.

Pravoslavná liturgie trvá několik hodin a lze ji rozdělit na tři části: Přípravu (proskomodie), kdy kněz připravuje chléb, který peče většinou jeho manželka, a přitom si připomíná Kristovo utrpení. Pak následuje bohoslužba katechumenů (ti, kdo se připravují ke křtu), které se však účastní všichni věřící. Jejím jádrem je přinesení Evangelia do shromáždění a jeho čtení (tzv. malý vchod). Po něm následuje kázání (v řeči lidu). Vyvrcholením bohoslužby je liturgie věrných, při které ve starých dobách museli nepokřtění a kajníci kostel opustit. Jejím středem je tzv. velký vchod, kdy je přinesen kalich a chléb, shromáždění recituje nicejsko-cařihradské vyznání víry, Otče náš a přijímá na lžičce chléb s vínem.

Na rozdíl od západní církve, která si častěji připomíná Krista trpícího, východní církev se obrací ke Kristu vzkrísnému a vládnoucímu.

V závěru přednášky bratr Juriga zdůraznil tisíc let, která mají pravoslavní, katolíci i protestantské církve společná. První reformační snahy byly pravoslavným tradicím velice blízké (srozumitelné kázání, přijímání podobojí, ženatí kněží). Podle jeho názoru se však západní křesťanství příliš soustředilo na přemýšlení a zapomnělo na prožitky.

Ve východní církvi neexistuje autoritativní úřad. Platí tzv. princip soubornosti. Pravdu má církev jako celek. Východní církev dnes tvoří 16 samostatných (autokefálních) církví, mezi nimiž je cařihradský patriarcha první mezi rovnými. Pastýřskou péči vykonávají tzv. starci, což jsou lidé, u nichž církev rozezná dar Ducha svatého k vedení ostatních věřících. Může to být kněz, ale častěji to bývají mniši.

Následovala bohatá diskuse, v níž host odpovídal na různé otázky. Smysl líbání ikon vysvětlil tak, že nejde o úctu k obrazům. Obraz je chápán jako okno do věčnosti a věřící se ve skutečnosti klaní prvoobrazu, tj. tomu, který je na ikoně zobrazen. Smyslem ikon není zobrazit skutečnost, daleko více jde o teologii v barvách. Úcta k Marii (Bohorodičce) zůstává na biblických základech a není zatížena dalšími dogmaty jako je tomu např. v katolictví. Maria je chápána jako vzor, jako první člověk, který přijal Krista. Smyslem pohřební liturgie je doprovázení zesnulého na druhý břeh. Církev zůstává církví živých a proto se pravoslavní modlí za své zemřelé a zemřelí za živé. Manželství je chápáno jako svátost, ale existuje možnost rozvodu a nového sňatku. Uzavírá se v kostele, ale je to již pouze požehnání.

Salár u pravoslavných neznají, ale jednou ročně bývá sbírka, z které se hradí potřeby farnosti. Pravoslavná církev má v Čechách a na Moravě asi 70 farností a hlásí se k ní asi 50 tisíc věřících. V současné době však u nás pobývá asi 200 tisíc cizinců a odhaduje se, že přibližně 120 tisíc z nich jsou pravoslavní. Zvláště o svátcích proto bývají pravoslavné kostelíky víc než plné. Na závěr jsme si poslechli nahrávku pravoslavných zpěvů. Varhany ani jiné nástroje se při bohoslužbě nepoužívají.

zaznamenal J. Gruber

zprávy ze staršovstva

Brno I

Poslední schůze staršovstva v jeho šestiletém období byla zahájena oznámením výsledků voleb do nového staršovstva. Zúčastnilo se jich celkem 176 hlasovných členů sboru, kteří odevzdali 171 vyplněných kandidátních listin, z nichž 2 byly neplatné. Potřebná nadpoloviční většina tedy činila 86 hlasů. Získalo ji celkem 20 kandidátů, takže bylo zvoleno celé staršovstvo a 2 náhradníci. Při výročním sborovém shromáždění budou zvoleni zbývající 2 náhradníci. Slib nově zvoleného staršovstva bude 28. dubna. Dále se jednalo o přípravě výročního shromáždění a plánu bohoslužeb na březen. Kladné byla hodnocena návštěva bratra Moravetze a bratra Jurigy. Byl posunut termín sborového vikendu na Blažkově a druhého prázdninového běhu. Staršovstvo podpořilo možnost dlouhodobějšího umístění korouhvi bratra Rechlíka v Komenského kostele. Byl schválen návrh finanční komise na rozpočet sboru v roce 2002, který bude předložen sborovému shromáždění. Byla stanovena cena za soukromé kopírování a paušál za hraní na varhany (za spotřebovanou el. energii). Stavební komise informovala o výsledcích výběrového řízení se sedmi stavebními firmami, z nichž vybrala dvě do užšího kola. Stále čekáme na stavební povolení přestavby a přístavby sborového domu. Evangelické akademii budou nabídnuty prostory uvolněné Britskou radou, část dlouhodobě, část pouze na dobu určitou, protože se zde počítá se zřízením kostelnického a domovníckého bytu. V závěru schůze se bratr farář obrátil na staršovstvo s prosbou, aby se vyjádřilo ke skutečnosti, že v současné době nemůže bydlět trvale v Brně a odjíždí na část týdne za rodinou do Dambořic. Staršovstvo se jednomyslně usneslo, že si váží práce bratra faráře za podmínek, které si vyžaduje jeho situace, je mu za jeho práci vděčno a podporuje ho.

Členy nového staršovstva sboru Brno I byli 10. února 2002 zvoleni tito bratři a sestry: Marek Baláš, Ing. Pavel Bureš, Ing. Stanislav Dvořák, Mgr. Martin Grombiřík, Rut Hanáková, RNDr. Jan Franců, Hana Kratochvílová, Ing. Dušan Marek, Václav Matoulek, Milan Měšťan, Ing. David Míkolášek, Jitka Najbrtová, Dan Navrátil, Ing. Milan Ryšavý, Ing. Vít Rybářík, RNDr. Blahoslav Šimek, MUDr. Pavel Vojtíšek a Ing. Petr Zukal. První náhradníci byla zvolena Olga Navrátilová a druhým Ing. Jan Sebera. *Jg*

Brno II

Příprava sborového shromáždění patřila přibližně doprostřed časového rozvrhu únorové schůze staršovstva, což odpovídá tomu, že jí určitě patří ústřední díl pozornosti. Také letos je sborové shromáždění připravováno tak, aby jeho jednání bylo rozděleno do dvou částí. Není to kvůli nesounáležitosti projednávaných záležitostí, ale kvůli času – domníváme se, že pro všechny účastníky je poměrně snadnější účastnit se dvou krátkých jednání, než účastnit se jednoho dlouhého, mj. také velmi náročného na soustředění. Chvilky po službách Božích v neděli 24. února má být tedy věnována jednání převážně o bohoslužebných a správních záležitostech sboru, zatímco obdobný čas v neděli 17. března by měl sloužit k jednání převážně o záležitostech sborového hospodaření. Těšíme se, že v rámci první části jednání budeme moci sborové shromáždění letos poprvé podrobněji informovat o tom, jak a v čem budeme moci přijímat službu pěveckého sboru Cantate Domino. - Staršovstvo přijalo informaci o změnách předpisů pro daňová přiznání a hospodaření sboru vůbec; bratr starší, jenž naši hospodářskou činnost spravuje, si uvědomuje, jaké další administrativní nesnáze nové předpisy sboru přinášejí, my ostatní presbyteri je snad zatím kdesi začínáme tušit, ale je jich zřetelně dost, ne-li ještě víc. - Řešení technických záležitostí týkajících se budov a shromáždění si i při této schůzi vyžádalo svůj čas a zabránilo nám podlehnout dojmů, že bychom snad mohli jednání skončit příliš brzy. - Do březnové schůze zbývají pouhé čtyři týdny. *jv*

týden ve sboru

Brno I

Brno II

pondělí

18.30 – staršovstvo (11.3.)
19.00 – sborové vzdělávání (4.3.)

18.30 – staršovstvo (11.3.)

úterý

15.00 – služby Boží v DD Věstonická
17.00 – dětský klub
17.00 – biblická hodina pro děti
18.30 – příprava nedělní školy
19.30 – mládež

19.30 – třicátníci (5.3. a 19.3.)

středa

13.00 – služby Boží v Diakonii Hrnčířská
15.00 – kavárnička (pro dříve narozené)
16.00 – konfirmační příprava II. ročník
18.30 – mladší mládež
19.30 – starší mládež

13.00 – služby Boží v Diakonii Hrnčířská
18.00 – biblická hodina v Blahosl. domě
18.15 – mládež

čtvrtek

9.00 – klub otevřených dveří
16.00 – konfirmační příprava I. ročník
17.00 – biblická hodina pro dospělé

15.30 – vyučování dětí
16.30 – příprava konfirmandů

pátek

15.00 – náboženství – Rychmanov
16.00 – konfirmační příprava – Rychmanov
18.30 – zkouška pěveckého sboru CD

sobota

9.30 – služby Boží v DD Kociánka
(9.3. a 23.3.)

neděle

10.00 – nedělní škola pro děti
11.00 – setkání na faře při kávě a čaji
18.00 – pěvecký sbor mládeže Kůrovec

10.00 – setkání v Blahoslavově domě
při kávě a čaji

Setkávání brněnský evangelický měsíčník vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II.

Vychází za finanční podpory města Brna. **Internet:** <http://setkavani.hyperlink.cz>

Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. **Na čísle spolupracovali:** Marek Baláš, Miloslav Cahlík, Dr. Jan Franců, Jana Kovářová, Ludmila Marková, Jiří Nantl, Ctirad Novák, Daniela Ryšavá, PhDr. Eva Šimková, RNDr. Blahoslav Šimek a externí spolupracovníci. **Registrováno** pod číslem R 7/98. Vychází 10× ročně poslední neděli v měsíci. Časopis je možno objednat na adrese sboru ČCE Brno I. Na stejnou adresu možno posílat i literární příspěvky. **Doporučená cena** jednotlivého čísla **12 Kč**, pro předplatitele **10 Kč**. **Adresa sboru ČCE Brno I:** Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 05/42211453, email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.berolina.cz/ccebrno>. **Adresa sboru ČCE Brno II:** Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 05/41 21 24 69, email: evsboii@iol.cz.

Redakční rada příštího čísla se sejde ve čtvrtek 7. 3. 2002 v 18.00 hod. na faře sboru Brno I.

SBOROVÁ SHROMÁŽDĚNÍ

březen 2002

3. března <i>3. postní</i>			9.00	BD	Jiří Malý
8.30	BK	Petr Gallus	10.00	Kuř	Jaroslav Vitek
10.00	ČK	Petr Gallus	13.45	Tiř	Jaroslav Vitek
		<i>společný oběd</i>			
14.15	Rych	Jan Šimsa			
10. března <i>4. postní</i>			9.00	BD	Jaroslav Vitek
8.30	BK	Josef Veselý	9.45	Tiř	Jiří Malý
10.00	ČK	Jan Černý			
17. března <i>5. postní</i>			9.00	BD	Jaroslav Vitek
8.30	BK	Jiří Gruber	13.45	Tiř	Jaroslav Vitek
10.00	ČK	Jiří Gruber	19.30	BD	
14.15	Rych	Jiří Gruber			
24. března <i>Květná neděle</i>			9.00	BD	Jaroslav Vitek
8.30	BK	Olga Tydlitátová	9.45	Tiř	Jiří Malý
10.00	ČK	Olga Tydlitátová			
28. března <i>Zelený čtvrtek</i>			19.00	BD	J. Malý, J. Vitek VP
19.00	ČK	O. Tydlitátová, J. Gruber VP, Károvc			
29. března <i>Velký pátek</i>			9.00	BD	Jaroslav Vitek, VP
9.00	BK	Jiří Gruber, VP	18.00	Tiř	Jaroslav Vitek, VP
17.00	Rych	Jiří Gruber	19.00	BD	Jiří Malý, VP
19.00	ČK	Jiří Gruber, VP, <i>Cantate Domino</i>			
31. března <i>Vzkříšení</i>			9.00	BD	Jiří Malý, VP <i>Cantate Domino</i>
8.30	BK	Olga Tydlitátová, VP	10.00	Kuř	Jaroslav Vitek, VP
10.00	ČK	Olga Tydlitátová, VP	13.45	Tiř	Jaroslav Vitek, VP
14.15	Rych	Olga Tydlitátová, VP			
31. března <i>Velikonoční pondělí</i>			9.00	BD	
9.00	BK	Josef Veselý			

LEGENDA: BK *Betlémský kostel*
 ČK *Červený kostel*
 Rych *Újezd – Rychmanov*

BD *Blahoslavův dům*
 Tiř *Tišnov*
 Kuř *Kuřim*

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK